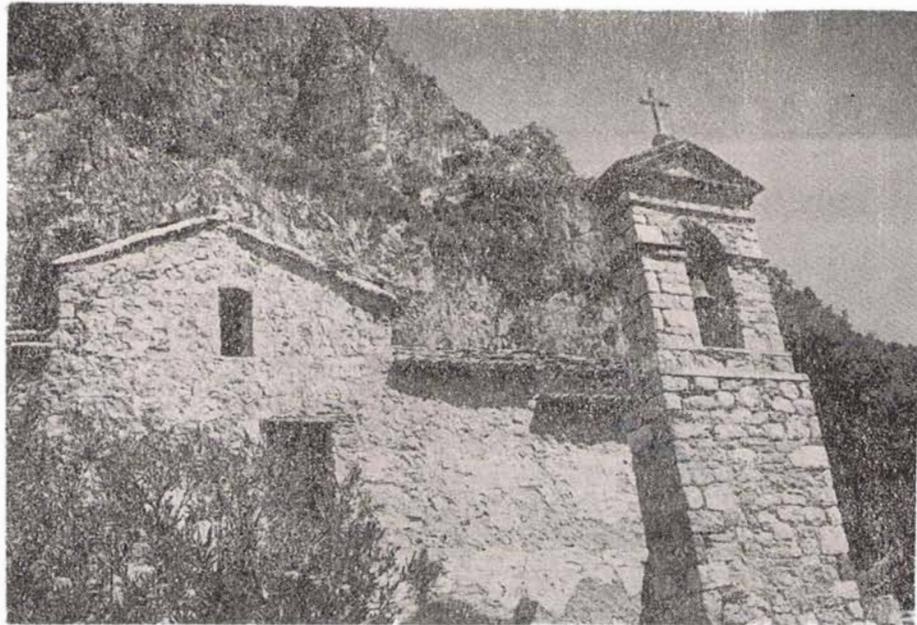

ΙΣΤΟΡΙΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΤΕΥΧΟΣ 15ο

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1996

Η ΦΑΡΙΣ

Εκδίδεται από τόν Σύλλογο Αποφοίτων Σχολείων Φάριδος
ΕΔΡΑ: Εηροκάμπι Σπάρτης

•

Συντακτική Επιτροπή: Γεώργ. Θ. Καλκάνης, Θεόδ. Σ. Κατσουλάκος, Παναγ. Η. Κομνηνός

•

Επιμελητής έκδοσης: Σταύρος Θ. Κατσουλάκος, Συρακουσών 101,
Λαμπρινή, Αθήνα

Ταμίας: Ιωάννης Π. Κονίδης, Εηροκάμπι

ΣΥΝΔΡΟΜΗ:

Εσωτερικού ετήσια Δραχμές 1.000
Εξωτερικού ετήσια Δολλάρια Η.Π.Α. 20

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
<i>N. Μπουραζέλη, 28η Οκτωβρίου 1940</i>	3
<i>Αφροδίτης A. Φραγκή, Του Φάσου το τραγούδι</i>	4
<i>Θ. Σ. Κατσουλάκον, Το αρχείο του Βασιλείου Σ. Χριστόπουλου</i>	5
<i>Στανδούλας N. Ορφανάκον, Ο νερόμυλος του παππού μου</i>	7
<i>X. Λ. Καπετανάκον, Αναμνήσεις ενός Καμινιώτη</i>	9
<i>I. Π. Κονίδη, Ο μπάρμπα Λάμπρος και το παγωτό του</i>	10
<i>Εναγγελίας Λαμπροπούλον-Ευθυμίας Λαμπρινού, Παλλακωνίκος Σύλλογος, η φωλιά των αποδήμων Ελλήνων</i>	11
<i>Οδυσσέα, George the Greek</i>	12
<i>H. Προκοπίδη, Σύντομες ειδήσεις</i>	14
<i>Ο Σύλλογος «Αγία Τριάς»- Ανακοίνωση</i>	15
<i>Τα νέα μας</i>	16

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: Ο Αε-Λιάς της Κουμουστάς

Φωτογραφία: Μ. Κουμουστάδη

Η ΦΑΡΙΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΤΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΦΑΡΙΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' • ΤΕΥΧΟΣ 15ο • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1996

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Η 28η Οκτωβρίου είναι η δεύτερη εθνική μας εορτή μετά την 25η Μαρτίου. Και οι δύο εορτές είναι εθνικοθρησκευτικές. Στις 25 Μαρτίου εορτάζεται ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, ενώ στις 28 Οκτωβρίου έχουμε υπέρμαχο τη Μεγαλόχαρη της Τήνου.

Ο τορπιλισμός της Έλλης που προηγήθηκε δύο μήνες περίπου της 28ης Οκτωβρίου, επέδρασε σημαντικά στην εξέλιξη του επακολουθήσαντος ελληνοϊταλικού πολέμου. Γενόμενος ενώρια θείας μυσταγωγίας και θρησκευτικής εξάρσεως, πυροδότησε πάσιν ελληνική φυχή.

Η μετά δίμηνο επίθεση των Ιταλών βρίσκεται τους Έλληνες ενωμένους και αποφασισμένους να πολεμήσουν μέχρις εσχάτων για την τιμή και την ελευθερία τους. Απαντες με σύνθημα το όνομα της Μεγαλόχαρης, φθάνουν στην Ελληνοϊταλική μεθόριο. Το τι επακολούθησε, είναι μεγάλο θαύμα. Ο Έλληνας στρατιώτης θυματούργει. Με άριστο ηθικό επιτίθεται και εξαναγκάζει τους Ιταλούς να γυρίσουν τα νότα τους και, από επιτιθέμενοι, να τραπούν σε φυγή.

Θρίαμβος του ελληνικού στρατού. Ο διεθνής τύπος εξυμνεί τα κατορθώματά του. Το ραδιόφωνο του Λονδίνου μεταδίδει: «Μέχρι σήμερα λέγαμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες, στο εξής θα λέμε ότι οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες». Ο γράφων αξιώθηκε από το Θεό να φέρει το βαθμό του ανθυπολοχαγού και να διοικεί τον 3ο λόχο του 13ου Συντάγματος Πεζικού και να γγωρίζει τα γεγονότα ως αυτόπτης μάρτυς. Η γνώμη μου δε είναι ότι στην όλη επιτυχία πρωτεύοντα ρόλο έπειξε η Παναγία. Το όνομά της ήταν εκείνο που ηλέκτριζε και ανύψωνε το ηθικό του Έλληνα στρατιώτη, παρά τις λίγα δυσμενείς πολεμικές συνθήκες, στο κατακόρυφο.

Το ρόλο αυτό αναγγέρισε η Ελλάδα και ευγνωμούσα έκτισε προς τιμήν της Παναγίας περίλαμπρο ναό στον οικισμό του Παπάγου, την Αγία Σκέπη. Η εορτή καθοσίσθηκε να γίνεται την 28η Οκτωβρίου, γηρεομηνία της επίθεσης των Ιταλών. Γεμίζει στη μνήμη της από προσκυνητές που την ευχαριστούν για την αποτελεσματική συμβολή της.

Νικόλαος Μπουραζέλης
Συνταγματάρχης ε.α.

Του Φάσου το τραγούδι

Τη δολοφονία των ληστή Παρηγόρη, για την οποία κάναμε λόγο στο προηγούμενο τεύχος, ακολούθησε και η δολοφονία του Φάσου, πρωτοπαλίκαρου του πρώτου. Του Φάσου όμως το χαμό η λαϊκή μούσα, ενρηματική και εναίσθητη, ίμινησε ιδιαίτερα.

Μαζί με τον Παρηγόρη ήταν και ο Φάσος, που, κατέ τον Γιώργο Σ. Ρηγάκο, δρούσε στην περιοχή των Γοράνων, Πενταυλών, Ανίνας, Κοτσαντίνας, Κουρτσούνας. Κάποτε αρρώστησε ο Φάσος και τον άφησκε οι δικοί του να αναρρώσει σε μικ στάνη του Λιούνη βορειοδυτικά από την Κάμινα, περιοχή απέναντι από τους Γοράνους προς το δρόμο της Αρνας. Οι Λιουναίοι, ο πατέρας και τα τέσσερα παιδιά του, νόμισαν ότι ο Φάσος είχε πολλά ασημοπίστολα πάνω του· τον νάρκωσαν και του έκοψαν το κεφάλι μ' ένα τσεκούρι. Ήθελαν να πάρουν και λύτρα, γιατί ήταν επικηρυγμένος.

Του Φάσου οι όντρες έλειπαν στη Μάνη. 'Εμπθικαν το κακό και γύρισαν πίσω. Στάθηκαν μακριά από τη στάνη κι έκαναν πως μπελάζει μικ γίδα. Έναν έναν από τους Λιουναίους, που έβγαινε να δει τι συνέβαινε, τον χτυπούσαν. Τους σκότωσαν και τους πέντε. Το Φάσο όμως τον θρήνησαν όλοι:

«Κάτσε, πονλάκι, την αυγή και τίναχτ' τα φτερά σου,
να πέσει η δροσούλα τους και ν' ακονστεί η λαλιά σου.
Ανάρια ανάρια λέγετο τον Φάσον το τραγούδι,
να μην το μάθει η Φάσαινα η μικροπαντρεμένη
και δεν ασπρίσει τη Λαμπρή και δε λαμπροφορέσει.
Το Φάσο τον σκοτώσανε κείν' τα σκυλιά οι Λιουναίοι·
βάλανε ήδα στο ψωμί κι αφιόνι μέσ' στο γάλα».

Αρροδίτη Α. Φραγκή

Το αρχείο του Βασιλείου Σ. Χριστόπουλου

Ο Βασίλειος Σ. Χριστόπουλος, βορειοηπειρωτικής καταγωγής, εγκαταστάθηκε στο Ξηροκάμπι στα τέλη του περασμένου αιώνα. Άσκησε διάφορα επαγγέλματα, κυρίως δικαστικά αυτό του ξυλοκόπου. Ανθρωπος μεθοδικός κρατούσε σημειώσεις για γεγονότα και αποδείξεις ποικίλων συναλλαγών. Οι πληροφορίες που αντλούνται αποτελούν πηγή για τη ζωή των ανθρώπων του πρόσφατου σχετικά παρελθόντος. Η σπουδαιότητα του αρχείου έγγειται στο γεγονός ότι οι μαρτυρίες αφορούν πλευρές της ζωής που δεν καταγράφηκαν, αφού δεν κρίθηκαν ιστορικά ενδιαφέροντες. Στις μέρες μας πάντως η έρευνα ευρύνεται και η ιστορία εντάσσεται στο γνωστικό της χώρο αντικείμενα από τη συνολική ζωή των ανθρώπων. Το αρχείο φυλάσσεται στο Βασίλειο Η. Χριστόπουλος, έγγονος του ανωτέρω, ο οποίος και μας χορήγησε σε φωτοτυπία τα έγγραφα που ακολουθούν. Με το πρώτο ο πρόεδρος της Κοινότητας Ξηροκαμπίου Ε. Σκουριώτης πιστοποιεί (27 Ιουνίου 1915) ότι ο Βασ. Σ. Χριστόπουλος υπέβαλε αίτηση εγγραφής στα μητρώα της Κοινότητος· το δεύτερο είναι χρεωστική απόδειξη (15 Αυγούστου 1890).

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
ὅ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ξηροκαμπίου

Αριθ. 217.

Πιστοποιεῖ ὅτι

‘Ο ἐκ τοῦ χωρίου Ξηροκαμπίου τῆς ὑφ’ ἡμᾶς Κοινότητος Βασίλειος Σωτηρίου Χριστόπουλος, ὑπέβαλε αἴτησιν περὶ ἐγγραφῆς του εἰς τὸ μητρῶον τῶν ἀρρένων τῆς ὑφ’ ἡμᾶς Κοινότητος τὴν 5ην Μαΐου ἐ.ξ. καὶ τὴν 6ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους ὑπεβλήθη διὰ τῆς ὑπ’ ἀριθ. 145 ἀναφορᾶς μας πρὸς τὸν κ. Νομάρχην Λακωνίας.

‘Οθεν τῇ αἰτήσει τῆς συζύγου του χορηγοῦμεν τὸ παρὸν ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ ὅπου δεῖ.

Ἐν Ξηροκαμπίῳ τῇ 27 Ιουνίου 1915

ὅ Πρόεδρος
Ε. Σκουριώτης

Δια δραχμάς 500

Εν τη Ιερά μονή Γόλα τη 15 Αυγούστου 1890

Οι υποφαινόμενοι Κύριοι Δημήτριος Γεωργίου, Θεοδόσιος Κ. Χρήστου και Βασίλειος Σ. Χρήστου¹, κάτοικοι εις την εν τη θέσει Πέντε αγίους του ορίου Κουμουνιτάς του δήμου Φάριδος κατασκευασθέσαν υδροποτιόνηγ². υποσχόμεθα να πληρώσωμεν αλληλεγγύως και αδιαιρέτως προς τον Πανοσιώτατον Ιερομόναχον Καλλίνικον³, ηγούμενον εν τη Ιερά μονή Γόλα του δήμου Φελιξ ταξιωτέως δραχμάς πεντακοσίας μετά παρέλευσιν ενός έτους από σήμερον και εντόκως από σήμερον μέχρι εξοφλήσεως προς δώδεκα επί τοις εκατόν ετησίως, ταξι οποίας εδωνείσθημεν παρ' αυτού μετρητάς προς χρήσιν μας⁴.

Οι μάρτυρες

Οι γρεάτες

Δημήτριος Γεωργίου
Θεοδόσιος Κ. Χρήστου
Βασίλειος Σ. Χρήστου

Θεόδωρος Σ. Κατσουλάκος

1. Φαίνεται ότι το επώνυμο Χριστόπουλος σχηματίστηκε κατά τα χριστούντα στην Πελοπόννησο, με την υποχοριστική δηλαδή κατάληξη -πουλος (λατ. pullus).

2. Η εγκατάσταση νεροπρίλονου επιβώνει ακόμη στη μνήμη των κατοίκων της περιοχής, συνδεδεμένη με το τραγικό γεγονός της καταπλάκωσης των εργατών από χιονοστιβάδα, γύρω στα 1890.

3. Πρόκειται για τον Καλλίνικο Αλατάζι από την Αναθυρτή, ηγούμενο, σύμφωνα με γραπτές μαρτυρίες, μέχρι το 1900, τουλάχιστον.

4. Η απόδειξη έχει εξιφληθεί (15-8-1891).

Ο νερόμυλος του παππού μου

Στην άκρη του χωριού στους Γοράνους, μέσα στη χαράδρα που κατεβαίνει απ' το βασινό, και όπου το γέρικο ποτάμι «ο Γερακάρης» κυλά τα γάργαρα και καθάρικ νερά του, κάτω απ' τον ίσκιο των αιωνόβιων πλατανιών είναι ο μύλος, ο νερόμυλος του παππού μου.

'Όλοι οι κάτοικοι των γύρω χωριών, Κουρτσούνα, Λιαντίνα, Γοράνοι, τον ξέρουν «του Κορδάτου ο μύλος» (το παρατσούκλι του παππού μου). Μέρα νύχτα δέχεται αλέσματα με τα γαϊδουράκια ή τα μουλάρια.

Από μακριά φαντάζει κάτιασπρος μέσα στην πρασινάδα και φαίνεται σκι στεριώντος γλάρος μ' ανοιγμένα φτερά. Είναι χτισμένος στη ρεματιά, στην κοίτη του ποταμού για να χρησιμοποιεί τα νερά του.

Μακριά, ο παππούς μου, έφτιαξε τη δέση. Απ' εκεί αρχίζει το κυλάκι που κυλά παράλληλα με το ποτάμι και πριν φτάσει στο μύλο, στρίβει λίγο δεξιά και κατευθύνεται πάνω απ' το μύλο.

Εκεί υπάρχουν μακριά βαρέλια, που έχουν σχήμα κάνουν, τα νεροβάρελα. Στο κάτω μέρος έχει περαστεί ένα ξύλινο μασούρι με μικρή τρύπα: το νερό πέφτει με ορμή, χτυπά στη φτερωτή, η φόδια γυρίζει. Έτσι με τη συνεχή πτώση του νερού η φτερωτή γυρίζει γρήγορα. Ο άξονας της φτερωτής με ένα γρανάζι γυρίζει έναν κάθετο άξονα. Ο κάθετος άξονας γυρίζει μια κυκλική πέτρα «τη μυλόπετρα», που είναι τοποθετημένη πάνω σε μια άλλη μυλόπετρα, που μένει ακίνητη, είναι πέτρες από «σμύρια», ειδικό σκληρό πέτρωμα.

Επάνω από τις μυλόπετρες, τα λιθάρια δύοις τα έλεγε ο παππούς, υπάρχει ένα μεγάλο τετράγωνο χωνί από ξύλο, η λεγόμενη σκαφίδα, όπου εκεί ρίχνεται το σιτάρι και ρυθμίζεται με μια κυνηγή πορτούλα, με ένα ειδικό βαρδάρι.

Ο καρπός λίγος λίγος γλυστρά και πέφτει στην τρύπα της μυλόπετρας που είναι στο κέντρο της. Τα λιθάρια των σπέζουν και τον κάνουν αλεύρι αυτό βγαίνει από ένα μικρό άνοιγμα που υπάρχει ανάμεσα στα δύο λιθάρια, και μαζεύεται σ' ένα ανοιχτό δοχείο, σκαφή, μεγάλη σκάφη. Από το αλεύρι σηκώνεται άσπρη σκόνη, η πάσπαλη οι τοίχοι του μύλου είναι κάτιασπροι, τα μαλλιά και τα ρούχα του παππού μου ήταν γεμάτα σκόνη, γι' αυτό τον έλεγαν και πασπαλιάρη.

Υπάρχει και ένας φράγκης που ρυθμίζει τη ροή του νερού: 'Όταν πρέπει να σταματήσει ο μύλος, ο μυλωνάς γυρίζει το ρεύμα του νερού σε άλλη κατεύθυνση.

Μέσα στο μύλο ακούγεται ο συνεχής θόρυβος από την κίνηση της φτερωτής και της μυλόπετρας. Ηφέπει να φωνάζεις δυνατά για να σε ακούσει ο διπλανός.

Ο παππούς μου με το απλούστο του χαμόγελο δε χόρταινε να μου διηγείται ιστορίες. Εργάστηκε σαράντα χρόνια περίτου μυλωνάς, δούλευε μέρκα-νύχτα για να προλάβει τ' αλέσματα. Ποτέ δεν είδε νεράιδες ή φαντάσματα, που πολλοί πίστευαν πως παρουσιάζονταν στις ρεματιές και στους μύλους τη νύχτα.

Έζησε όμως απίθανες καταστάσεις στα χρόνια της Κατοχής και του εμφυλίου.

Με τον πόλεμο, το σιτάρι ήταν πολύ λίγο. Εάν έβρισκαν να αγοράσουν στη μαύρη αγορά λίγο κριθάρι, καλαμπόκι, ρεβίθια, φασόλια, πολλές φορές ανακατεμένη όλα μαζί, τα πήγαιναν να τα αλέσουν. Βρασμένα ξερά λούπινα, φρυγανισμένο βελάνι ως και αγκόρτσα και πατάτες του πήγαιναν να αλέσει.

Στα χρόνια του εμφυλίου πολλές νύχτες περνούσαν στρατιώτες που κατέβαιναν απ' το βουνό, χτυπούσαν την πόρτα για να ρωτήσουν τον παππού μου πώς να πάνε στον κάμπο, στη Λιαντίνα, Ποταμιά ή πώς να βγουν στη Βίγγλα (δρόμος Σπάρτης-Γυθείου). Τους έδινε ένα κοιμάτι ψωμί, λίγο τυρί, ένα ποτήρι κρασί όταν είχε, κάπνιζαν ένα τσιγάρο και έφευγαν. Ποτέ δεν τον πείραξαν, ποτέ δεν τον ρώτησαν με ποιούς είναι. Ο παππούς μου πολλά βράδια φοβόταν και κοιμόταν στο λόγγο, ενώ ο μύλος άλεθε μόνος του.

Όλα αυτά τα χρόνια δούλεψε πολύ σκληρά. Με το κρύο του χειμώνα ανέβαινε μέρα-νύχτα να καθαρίσει την παλουκοδεσιά από τα φύλλα ή τα καβούρια για να μην πέσουν στο βαρέλι και του βουλώσουν το μασούρι. Ξυπόλητος με κρύο ή βροχή έμπαινε στο αυλάκι να πατήσει το χώμα γιατί τα καβούρια το τρυπούσαν.

Ο παππούς μου σήκωνε το επάνω λιθάρι και χάραξε τις μυλόπετρες με ένα ειδικό κλαδευτήρι για να αλέθουν καλύτερα.

Από τα σιτάρια που άλεθε, έπαιρνε για τον κόπο του αλεστικό στις δέκα οκάδες κρατούσε μια οκά, δέκα τοις εκατό.

Όταν χόρευε, τραγουδούσε το δικό του τραγούδι:

Μπάρμπα ντερβίση μυλωνά,
για δεν αλέθει ο μύλος το στάρι της Βασίλως;
Γιατί μας κόψαν το νερό
και δεν αλέθει ο μύλος
το στάρι της Βασίλως;
Το κόψαν Γορανίτισσες
με τ' άσπρα τους ποδάρια
να πιάσουνε τα ψάρια.
Το κόψαν Λιαντινίτισσες
με τ' άσπρα τους τα χέρια
να πιάσουνε τα χέλια.
Δεν αλέθει ο μύλος
το στάρι της Βασίλως... κτλ.

Σήμερα οι νερόμυλοι θεωρούνται κάπως πρωτόγονοι, γιατί έχουν κατασκευαστεί χυλινδρόμυλοι που αλέθουν χιλιάδες κιλά στάρι την ημέρα. Όμως το αλεύρι του νερόμυλου δε συγκρίνεται με οποιοδήποτε βιομηχανικό αλεύρι. Το ψωμί απ' το αλεύρι του νερόμυλου γίνεται πιο αφράτο, πιο νόστιμο.

Σταυρούλα Ορφανάκου της Νίκης
Β' Γυμνασίου

Αναμνήσεις ενός Καμινιώτη

«Τι κι' αν ηλαίω όλα έχουν ένα τέλος...»

Πολλά γραφτήκανε για τους βάρδους ή Αρίωνες κιθαρωδούς Καμινιώτες, που οι ακυτάδες τους ακόμη ηχούν ολοζώντανες στην ρεματιά του Γεργουνάκου από το γεφύρι του Λάζαρου μέχρι τα αδιάβατα πουργάρια και κουμαριές του Φάνη Καλαζήνη, και που κάνανε ακόμη και τις αλεπούδες και τα τσακάλια να παρκαρένουν βουβάζι.

Η οικογενειακή μουσική παράδοση στις οικογένειες Θεοφιλόπουλου - Συκιώτη - Μαυτοράκου - Σταμέλου και Λια Χαλβατσιώτη με το σπουδαίο secundo, τόσο ιδεώδες και αναγκαίη για serenades (χοινώς καντάδες) της εποχής μας, που, δεκανόντας τους κάνανε πρόβες στον μπαζέ του Σταμέλου, νόμιζε ικανείς ότι είχε πρόβες η Φιλαρμονική της Βιέννης.

Πού είσαι, μεγάλε και σύγχρονε Θέμη, που τα γνωμικά σου έχουν γίνει θρύλος και παράδοση; Πού είσαι, μεγάλε και τοανέ ευεργέτη Λάζαρε; Πού είσαι, αφοσιωμένες τχυδρομικέ Κλεομένη, που μας έδινες πονοκεφάλους με τα ανώμαλα ρήματα; Πού είσαι, Μαύρε (αδερφέ μου), υπάρχεσαι στην Καλοπάνα με τον διδάκτορα Παν. Τσόρη για συντακτικό και γραμματική και αστρονομία; Πού είσαι, Θόδωρες μπαρμπέρη, που με το κρύο νερό τρέβαιγες τις άγριες και αξέχαστες ξούρες την Κυριακή το πρωΐ με το ξυράφι του Κολοκοτρώνη; Πού είναι ο μπαρμπά Λιας Λιακάκος που έδωκε το ένα πόδι του για την Ελλάδα μας και που, κάθε φορά οι Καμινιώτες είχανε φασαρίες, έτρεχε υχ γίνει αρωγός και μεσολαβητής;

Τι έγινε εκείνο το πελάρωρι δέντρο άσυλο πουλιών και ανθρώπων, που δεκαν κατέβαινε η στάθμη του νερού του, αβγατάγκαμε την τριχά με γραβάτες της UNRA από την Αμερικανική βοήθεια υπό άγριωστους δωρητές; Το πηγάδι του Συκιώτη σ' ένα κεντρικό σημείο που ένωνε το πάνω με το κάτω χωριό και επάνω στην κεντρική λεωφόρο Καμινιών; Το πηγάδι της Καρυδιάς που με την παχειά της σκιά εξυπηρετούσε την κάτω γειτονιά και που πιο πέρα κάνανε οι Παπαγιαννάκηδες το περίφημο τσίπουρο, το οποίο επιτηρούσε και εξέταζε επιτροπή Κόζη;

Πόσο συγκινούμα, όταν βλέπω μια παλιά φωτογραφία (1932) το νεόκτιστο σχολείο μας με 140 παιδιά και τώρα παραμελημένο μόνο με 6 παιδιά και κινδυνεύει να κλείσει.

Πού είναι ο σχολικός μας κήπος, που οι δάσκαλοι μας κάνανε να δημιουργούμε ανταγωνιστικό πνεύμα;

Πού είναι εκείνες οι γημέρες που αγωνιούσαμε να πάρουμε το καλλίτερο ποίημα για τις 25 Μαρτίου;

Κα μίνια, αξέχαστο χωριό μας, αξέχαστη φτωχομάνα ήσουνα χωριό αλλά και επογή, σταθμός ιστορίας.

Οι άνθρωποι που ανέφερα και πολλοί άλλοι που, αιωνία σους η μνήμη, σε κάνανε γνωστό και σεβαστό χωριό, μπήκες στο γεωγραφικό χάρτη για πάντα, ζεις στις σκέψεις μας όπου και αν ζούμε αλλά ας μην αγνοούμε «Τὰ πάντα ρεῖ».

Χρίστος Λ. Καπετανάκος

Raleigh, N.C.

U.S.A.

Ο μπάρμπα Λάμπρος και το παγωτό του

Έσπερωχνε με υπομονή το καροτσάκι με τους τέσσερις τροχούς, ίδρωνε, σταματούσε, έβγαζε το μαντήλι του, σκουπίζοταν και πάλι συνέχιζε και κάθε τόσο φώναζε με την τραγουδιστή φωνή του: «μπούζι-μπούζι...». Το ίδιο πάντα δρομολόγιο: Γερομαρταίκα-Πλατεία-Σχολείο και επιστροφή για φαγητό το μεσημέρι. Τις Κυριακές μόνιμο στέκει το προσύλιο της εικαλησίας.

Φορούσε την κάτασπρη ποδιά του με τη μεγάλη τσέπη, κκταμπεσής, το ρεμπούμπλικο στο κεφάλι. Πάντα καθηρός, ευγενικός, χαρούμενος. Γελούσε με τα καμώματά μας, έλαμψε το χρυσό του δόντι, άστραφτε ολόκληρος στα μάτια μας. Ο μπάρμπα Κώστας. Ο μπάρμπα Κώστας ο Λαμπρόπουλος και για μας τα παιδιά ο μπάρμπα Λάμπρος, το πιο γλυκό όνομα των παιδικών μας χρόνων.

Πλησίαζε το διάλειμμα, έλεγε ο δάσκαλος το μάθημα, επέμενε, φώναζε. Το σώμα μας στην αίθουσα, η σκέψη μας, οι αισθήσεις μας στο δρόμο, στο καροτσάκι. Έφελνε ο παπα-Γιάννης το «Δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων...» και πριν ακόμα φτάσει στο «Αμήν» ένα τσούριο παιδόπουλα είχαμε κυριεύσει, εξ εφόδου, το καροτσάκι του. Σπρωξίματα, φωνές... «ένα κασάτο», «ένα χωνάκι», «ένα ματζόύμι»... Μη σπρώχνετε βρεσε... η φωνή του πάντα συμπαθητικού γέρου προσπαθούσε να μας βάλει σε κάποια τάξη, σε κάποια σειρά. Άνοιγε το καπάκι του δοχείου, έπαιρνε το χωνάκι και το γέμιζε με δύτι πιο γλυκό, πιο νόστιμο, πιο ονειρεμένο έχει ποτέ γειθεί παιδικό στόμα. «Ασπρό, αγνό παγωτό, φτιαγμένο από αγελαδινό γάλα, γάλα απ' τη δική του αγελάδη που για το σκοπό αυτό έτρεφε ο μπάρμπα Λάμπρος. Μια δραχμή το χωνάκι, ένα δίφραγγο το κασάτο. Χαρά σ' εκείνον που είχε τα χρήματα, γιατί πολλοί δεν τα είχαμε.

Το Δεκαπενταύγουστο —τότε νηστεύαμε όλοι— ο μπάρμπα Λάμπρος μάς έφτιαχνε παγωτό από ζουμί καρπουζιού. Το ίδιο νόστιμο, το ίδιο αρωματικό.

'Όταν οι πρώτες βροχές του Φθινοπώρου έρχονταν να ποτίσουν το διψασμένο χώμα, ο μπάρμπα Λάμπρος δέφηνε το καροτσάκι. Έβαζε στον ώμο ένα σακούλι γεμάτο μεγάλα λαχταριστά κάστανα, έπαιρνε τη φουφού στα γέρια κι άραξε στη γωνία έξω από το Υποδηματοποιείο του Αλεξάκη διαλαλώντας την καλοφημένη πραμάτεια του: «Καίει-καίει...».

Πέρασαν χρόνια. Ο μπάρμπα Λάμπρος γέρασε: δεν μπορούσε πια να σπρώχνει το καροτσάκι του κι ένα μαγιάτικο πρωινό του 1971 μας αποχαιρέτησε για πάντα. Εμείς μεγαλώσαμε, κατακλυστήκαμε από βιομηχανικό παγωτό, φάγαμε, χορτάσαμε. Όμως το χωνάκι και το κασάτο σου, μπάρμπα Λάμπρο, δεν το ξαναφάγαμε.

Ιωάννης Π. Κονίδης

Ιαλλακωνικός Σύλλογος, η φωλιά των αποδήμων Ελλήνων

Πληροφορίες για το σύλλογο από τον κ. Δημήτριο Χ. Αμοιρίδη,
γραμματέα του συλλόγου και κάτοικο της Μελβούρνης εδώ και 33 χρόνια:

«Όλοι ξέρουμε τι σημαίνει μετανάστευση. Όλοι ξέρουμε τους λόγους για τους οποίους μεταναστεύουν οι άνθρωποι από τον τόπο στον οποίο ζουν και τις συνέπειές της. Σίγουρα όλοι θα νομίζετε ότι οι Έλληνες μετανάστες ξεκόβουν από την Ελλάδα και πως έχουν ξεχάσει την καταγωγή και την πατρίδα τους. Όλοι αυτοί, όμως, έρχονται να διαψεύσουν οι δραστηριότητες των Λακώνων της Αυστραλίας, οι οποίοι έχουν ιδρύσει έναν παλλακωνικό σύλλογο με την ονομασία «Λεωνίδας».

Ο σύλλογος ιδρύθηκε το 1962 με σκοπό την ενοποίηση διαλογών των Λακώνων της Αυστραλίας. Οι Λάκωνες που κατοικούν στη Μελβούρνη είναι 15.000, ενώ εγγεγραμμένοι στο σύλλογο είναι, δυστυχώς, μόνο οι 2.500.

Οι δραστηριότητες του συλλόγου είναι ποικίλες: διατήρηση ελληνικού σχολείου, χορευτικού συγκροτήματος, τμήματα γηλικιωμένων, σύλλογοι κυριών και δεσποινίδων, διοργάνωση ομιλιών, διαλέξεων, εκδηλώσεων και εκλογών κάθε δύο χρόνια. Ανάμεσα στις δραστηριότητες του συλλόγου εντάσσεται και η έκδοση εφημερίδας με τίτλο «Λακωνικά Νέα».

Κύριος σκοπός του συλλόγου είναι να μην αφομοιωθεί η νεολαία από τα ξένα πρότυπα και να παραμείνει πιστή στην ελληνική παράδοση, κουλτούρα, καθώς και ελληνικά ήθη και έθιμα.

Οι υπόλοιποι Έλληνες της Μελβούρνης έχουν ιδρύσει 22 συλλόγους οι οποίοι, μαζί με το «Λεωνίδα», εντάσσονται στην Παλλακωνική Αδελφότητα. Μεταξύ άλλων, έχουν αδελφοποιηθεί με το δήμο Θεσσαλονίκης καθώς και με το δήμο Σπάρτης. Η Μελβούρνη είναι η τρίτη ελληνοκατοικημένη πόλη μετά την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη.

Παράπονο, όμως, των Ελλήνων είναι πως η Ελλάδα αγνοεί και περιφρονεί τις πασπάθειες που γίνονται εκεί για τη διατήρηση του Ελληνισμού, παρ' όλη τη βοήθεια που έχουν παράσχει αυτοί σε δύσκολες στιγμές.

Ο «Λεωνίδας» παρακαλεί τους λακωνικούς συλλόγους να αποκτήσουν επαφή μεταξύ τους με σκοπό τη γνωστοποίηση των λακωνικών δραστηριοτήτων».

Εναγγελία Λαμπροπούλου - Ευθυμία Λαμπρινού

Kai χίλιες νάν^ο οι ξενιτιές δεν κάνουν μια πατρίδα...

GEORGE THE GREEK

Μεσημέρι στο μαγαζί και ο κόσμος πολύς, πελάτες όλοι για φαγητό. Οι σερβιτόροι πάνε κι έρχονται με τα πιάτα να κάνουν κύκλους στα χέρια τους. Με δυσκολία ακούει το τηλέφωνο που κουδουνίζει επίμονα· στριώνω το ακουστικό. Φωνή γνώριμη από τα πάλιά: «Πέθανε ο μπάρμπα Γιώργης», μου λέει, «τ' άπόγευμα γίνεται η κηδεία». Έμεινα για λίγη ώρα σκεφτικός και προσπάθησα να βάλω σε σειρά σκέψεις και αισθήματα.

Μέσα της δεκαετίας του 1950 κι εγώ με μια βαλίτσα στο χέρι σ' ένα δρόμο του Toronto. Είχε βρέξει κι ένας ζεστός ήλιος είχε σηκώσει ομίχλη· ένιωθες να κολλάνε τα ρούχα στο σώμα σου. Έφερνα τα μάτια μου με αμηχανία εδώ κι εκεί. Το σπίτι που θα έμενα ήταν ένα δωμάτιο με τρία κρεβάτια. Ένα για τον καθένα μας. Τα πατριωτικά έφυγαν για δουλειά. Έμεινα μόνος να κοιτάζω από το παράθυρο. Όλα διαφορετικά, σπίτια κι άνθρωποι, και παράζενα. Κάθε τόσο ένας κόμπος ανέβαινε στο λαιμό και μ' έπινυγε. Τι ήθελα εγώ σ' εκείνο τον ξένο τόπο. Το βραδύκι ή ήθηκαν κι οι δυό, καθήσαμε στα κρεβάτια κι αρχίσαμε την κουβέντα. Δύσκολη η ζωή, ακριβές τα πράματα. Δολλάριο παίρνεις, δολλάριο δίνεις. Κι έπρεπε να βρω δουλειά. Πήγκαμε στο restaurant του μπάρμπα Γιώργη, ενδές συμπατριώτη που ζούσε στον Καναδά πολλά χρόνια κι είχε προκόψει. Όλοι σ' αυτόν κατέληγαν και τους ταχτοποιούσε. Ήκανε ό,τι μπορούσε. Είχε ο ίδιος περάσει πολλά και πόνας τη φτώχεια. Όλοι στη γειτονιά τον ξέρανε και τον αποκαλούσαν George the Greek. Εμείς θα τον λέγαμε μπάρμπα Γιώργη, έτσι τον νιώθαμε πιο δικό μας, θα παίρναμε θάρρος. Κι ήξερε τα αγγλικά όπως οι Καναδοί. Μπήκαμε στο μαγαζί και το μάτι του μας πήρε αμέσως. Μας έκανε νόημα να καθήσουμε. Πιάσαμε μια γωνιά και περιμέναμε. Το εστιατόριο ήταν γεμάτο. Κι αυτός στο ταμείο δρυτιος να χαιρετάει και να δίνει οδηγίες. Ήταν ψηλός, ξερακιανός, δύλ ζωντανός. Είχε πάρει ξένη γυναίκα· δεν είχε παιδιά. Παιδιά του ήμαστε εμείς, όλα τα χωριατόπαιδα, σαν και μένα, που φτάνανε πεινασμένα και αποκαμωμένα από την Ελλάδα και ψάχνανε να βρούνε την τύχη της. Ήρθε καντά μας, έδωσε εντολή να μας φέρουν φαΐ και πιάσαμε κουβέντα. «Εσύ, ρε λεβέντη, τι δουλειά ξέρεις», με ρώτησε. «Έγώ, μπάρμπα Γιώργη, κήπους βάζαμε, ελιές μαζεύαμε, κάνα ζωντανό, αυτά». Έβαλε τα γέλια, με χτύπησε στην πλάτη και μου 'πε: «Πιάτα. Μ' αυτά θ' αρχίσεις, κι αν έχεις μυαλό και χέρια, θα προκόψεις. Μη φοβάσαι, θα ρχεσαι να τρως μεσημέρι-βράδυ εδώ, ώσπου να σου βρούμε δουλειά. Αύριο το μεσημέρι σε περιμένω». Την άλλη μέρα πάλι εγώ στο ίδιο τραπέζι. Με φώναξε καντά του κι άρχισε να παίρνει διάφορα τηλέφωνα. Μίλαγε γήργορα και πολλές φορές θύμωνε μ' αυτά, φαίνεται, που του λέγανε στο τηλέφωνο. Το καταλάβαινα από κάτι βρισιές ελληνικές που ανακάτευσε στα

λόγια του. Τέλος τα κατάφερε. Μου βρήκε δουλειά. «Παλιοεκμεταλλευτές», μου λέει· «έχει σε βρούνε στην ανάγκη, σε πατάνε στο λαμπό». Μού δώσει και κάτι δολλάρια και συμπλήρωσε. «Άμα δυσκολευτείς, παιδί μου, εδώ είμαι εγώ. Κουράγιο». Έπιασα δουλειά, αλλά πήγανα και στον μπάρμπα Γιώργη δχι πια για ωφέλιμη, όσο ν' ακούω και να μεθυσίνω. Δεν ήξερα και κανέναν άλλο.

.....

Η κηδεία θα γινόταν στις πέντε. Έφτασα στην εκκλησία νωρίτερα· μπήκα μέσα. Καθισμένοι βρίσκονταν καμιά τρικυνταριά άτομα. Βρήκα και πατριώτες. Σφίξαμε τα γέρια. Κοιταγήκαμε με βουρκωμένα μάτια. Ευπνήσανε μνήμες για αγαπημένα πρόσωπα. Καθήσαμε ο καλένας με τον πόνο του και περιμέναμε. «Α, ρε μπάρμπα Γιώργη», σκεφτόμουν. «Σκληρή η ζωή, κακή η μοίρα. Σ' όλους μας στάθηκες δεύτερος πατέρας· κι εμείς ένας ξεκόψαμε. Σε ξεχάσαμε. Κάναμε σπίτια, παιδιά και χαθήκαμε. Σε πληρώσαμε με άδικο νόμισμα. Πέρασες ατέλειωτες ώρες μοναξιάς στο γηροκομείο. Πώς ήτανες;» Τέλειωσε η νεκρώσιμη αιολούθικη κι ο ιερόας βγήκε στην πόρτα του ιερού και ρώτησε αν υπήρχαν συμπατριώτες του μπαρμπα Γιώργη. Βρεθήκαμε πέντε. «Ο νεκρός», μας είπε, «έχει αφήσει εντολή να τον σηκώσουν Έλληνες, να γτυπήσει την ακμήνα στο χωρίο και τα χρήματα που θα βρεθούν να πάνε στο γηροκομείο Σπάρτης». Έπιασα το φέρετρο κι ένιωσα ένα ρίγος να μου διαπερνά το σώμα. Μου φρικότην πως κρατούσκαν τον ίδιο μου τον πατέρα, την Ελλάδα ολόκληρη.

Εκείνο το βράδυ δεν έκλεισα μάτια...

Οδυσσέας

Αγακοίνωση

Το Σάββατο 5 Οκτωβρίου 1996 και την Κυριακή 6 Οκτωβρίου 1996 πραγματοποιήθηκε για 6η συνεχή χρονιά διήμερο εκδηλώσεων προς τιμή του κ. Νικολάου Β. Παπαδάκου με μουσική βραδιά και αγώνες ποδηλατικούς και δρόμου.

Η Κοινότητα Ξηροκαμπίου ευχαριστεί όλους όσους συνέβαλλαν στην επιτυχία των εκδηλώσεων και ιδιαίτερα:

- Το τμήμα Τροχαίας Σπάρτης
- Το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Σπάρτης
- Τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ξηροκαμπίου
- Τον Ελαιουργικό Συνεταιρισμό Ξηροκαμπίου
- Το Συνεταιρισμό Εσπεριδοειδών «ΛΑΚΩΝΙΑ»
- Την οινοποιεία «ΤΑΥΓΕΤΟΣ» του κ. Θεοδωρακάκου Γεωργίου
- Το κατάστημα «ΠΟΔΗΛΑΤΟΚΙΝΗΣΗ» στη Σπάρτη
- Όλους τους κατοίκους που βοήθησαν και συμμετείχαν στη διεξαγαγή των εκδηλώσεων.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Κων/νος Αραχωβίτης

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Μετά τις πρώτες φθινοπωρινές χορταστικές βροχές αναμένεται η παραγωγή ελαιολάδου, στην περιοχή μας, να είναι αυξημένη.

2. Συνεχίζεται η κατασκευή του αρδευτικού έργου της Κυδωνίτσας (Μούσγας). Έγινε η δημοπρασία της Β' φάσης του έργου, επειεύχθη μεγάλο ποσοστό έκπτωσης και ως εκ τούτου προβλέπεται ο υπόγειος αγωγός να φτάσει μέχρι την περιοχή της Μπαστούνας.

3. Πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία στις 6-10-96 στην Κοινότητά μας Αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του συμπατριώτη μας συνταξιούχου καθηγητή κ. Νικολάου Παπαδάκου, που τόσα πρόσφερε στην πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής μας.

Οι εκδηλώσεις περιελάμβαναν αγώνες δρόμου των μαθητών των Σχολείων της περιοχής καθώς και ποδηλατικούς αγώνες.

Στον κ. Νικόλαο Παπαδάκο απενεμήθη εκ μέρους της Κοινότητας τιμητική πλακέτα.

4. Άρχισε η νέα κυνηγετική περίοδος με πολύ πενιχρά αποτελέσματα. Εκυνηγήθηκαν, μέχρι σήμερα, λιγότεροι από δέκα λαγοί και ελάχιστες πέρδικες, κυρίως στην περιοχή του Ταύγετου. Δυστυχώς η λαθροθήριά που μαστίζει την περιοχή θα εξαφανίσει σύντομα το ενδημικό θήραμα και σε λίγο θα βλέψουμε τους λαγούς και τις πέρδικες μόνο στα εκτροφεία και στις σελίδες των βιβλίων της Φυσικής Ιστορίας. Είναι ανάγκη οι νόμιμοι κυνηγοί να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους.

5. Το Δ.Σ. του Απόλλωνα που πρόεκυψε από τις αρχαιεσίες που έγιναν στο σύλλογο είναι το εξής:

Πρόεδρος Ηλίας Μανιάτης, Αντιπρόεδρος Δημήτρ. Μανωλάκος, Γραμματέας Κων/νος Σταρόγιανης, Ταμίας Ιωάν. Χατζηγεωργίου, Ειδ. Γραμματέας Γεώργιος Ρηγάκος, Μέλη Παντελής Σταρόγιανης, Χρήστος Στούμπος, Δημήτρ. Στούμπος, Μιλτ. Κωτσής.

Το πρωτάθλημα ποδοσφαίρου Β' κατηγορίας Λακωνίας ξεκίνησε και ελπίζουμε διτη η ομάδα μας θα σταθεί άξια στην κατηγορία αυτή με βλέψεις στην πρώτη πεντάδα του ομίλου. Επίσης ξεκίνησε και το βόλεϋ ανδρών όπου αναμένεται ο «Απόλλωνας», ύστερα από ένα χρόνο απραξίας, να πρωταγωνιστήσει.

Ευχόμαστε επιτυχίες τόσο στο Δ.Σ. όσο και στις ομάδες μας.

Ηλίας Προκοπίδης

Συνδρομές

Για τη συνέχιση της έκδοσης της «Φάριδος»: Γεώργιος Νιγαλάκος (1.000), Σπαύρος Σαρωτάκος (1.000), Γεώργιος Νικολακάκος (1.000), Γεωργίκη Σταθούνα (20 δολ., Καναδά), Χαρίλαος Κυριακάκος (2.000). Βασιλική Σκουριούτη (1.000), Αφροδίτη Σκουριώτη (1.000), Χρήστος Χίος (1.000), Γεώργιος Δρεμπέλας (1.000), Δημήτριος Αμοιζήδης (5.000), Νικόλαος Γεώργιου (2.500), Πλίνιος Ματθαίος και Κων/να-Αραβέλλα Ματθαίου (20.000) στη μνήμη του πατέρα τους, Παναγιώτη και λοιπών συγγενών, Γεώργιος Σαΐνόπουλος (5.000), Πανάγιος Φραγγής (1.000), Δημήτριος Στούμπος (1.000), Αφρούλη Αλμπρινού (2.000), Κων/νος Νικολακάκος (1.000), Μαρία Τσολάκη (1.000), Γεώργιος Αρχηγός (1.000), Γεώργιος Ρηγάκος (2.000), Κων/νος Αραχωβίτης (1.000), Ιωάννης Σταθάκος (1.000), Γεωργίκη Κωτσιούπούλου (1.000), Ευστράτιος Σμυρνιός (1.000), Σπύρος Τεκόστης (1.000), Λεωνίδας Κεπάκος (1.000), Γιάννης Μαστοράκος (1.000), Μαρία Μανιάτάκου (2.000), Αθανάσιος Ηλιόπουλος (1.000), Παναγ. Καλογεράς (1.000), Γεώργιος Λάζαρης ιερεύς (2.000), Ιωάν. Δ. Καπετανάκος (50 δολ.), Αργυρούλα Μπικάκη-Παναγέα (10.000), Παναγιώτης Τάρταρης (1.000), Μαρία Δρογκάρη (1.000).

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ “ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ,,

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος την 27-10-1996 έγινε η βράβευση των άριστων μαθητών του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου.

Το Φιλόπτωχο ταμείο της Αγίας Τριάδος Εηροκαμπίου ανέλαβε τη βράβευση των μαθητών που τελείωσαν την ΣΤ' τάξη του Δημοτικού με δριστα (10).

Τα ονόματα κατά αλφαριθμητική σειρά είναι:

Βλάχου Χριστίνα	Μασούρα Παρασκευή
Γιάννακα Ευθυμία	Μπιτιζή Παναγιώτη
Δούκας Ανδρέας	Παπαδάκος Ευάγγελος
Κάρρελας Κώστας	Σταυράκος Ιωάννης
Κοκκορού Ηαντελία	Φραγκή Κανέλλα
Κριτσημηλού Ελένη	Φωτόπουλος Αριστοτέλης

Ο Σύλλογος Κυριών Εηροκαμπίου η «Αγία Τριάδη» ανέλαβε όπως κάθε χρόνο τη βράβευση των μαθητών Γυμνασίου - Λυκείου καθώς και των μαθητών οι οποίοι εισήχθησαν στα Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ίδρυματα.

Τα ονόματα είναι τα εξής:

Γυμνάσιο: Μίχου Αγγελική - Φραγκή Αφροδίτη - Μασούρα Ελένη
Λύκειο: Λιακάκου Κατερίνα - Λιακάκου Ελένη - Καρκαμπάση Ήλιος.
Α.Ε.Ι.: Λιακαντάκου Ευγενία - Λάσκαρη Σωτηρία

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στις 16/9/1996 πραγματοποιήθηκε αιμοδοσία, στο αγροτικό ιατρείο Εηροκαμπίου, από την οποία συγκεντρώθηκαν 29 φιάλες αίματος.

Κατά τη διάρκεια της αιμοδοσίας υπήρχε στο Ιατρείο μπουφές, προσφορά της αείμνησης Καπετανάκου Λλεξάνδρας, η οποία είχε δωρίσει το ποσό των 20.000 δραχμών στην ομάδα αιμοδοσίας.

Παρακαλούμε οι αιμοδότες να μην αιμελούν την συμμετοχή τους στην ομάδα αιμοδοσίας και ακόμα παρακαλούνται οι υπόλοιποι κάτοικοι, άνδρες-γυναίκες ώς 60 ετών, να συμμετάσχουν και να ενισχύσουν την ομάδα αιμοδοσίας, γιατί μόνο έτσι θα μπορέσει να συνεχίσει το έργο της.

Οι αιμοδότες που προσέφεραν αίμα στην αιμοδοσία της 16/11/1996 ήταν οι εξής:

Σουλεϊδής Φώτιος, Μπούζας Σταύρος, Διαμαντάκου Ευγενία, Νικολακάκος Φίλιππας, Κακολιάς Χρήστος, Ιππιώτης Πέτρος, Δάνος Γεώργιος, Ματαράς Πολύκαρπος, Παναγέας Παναγιώτης, Κωτσιοτόπουλος Παναγιώτης, Δουκόγιαννης Λυτώνιος, Τσολάκης Νικόλαος, Αλημπροπούλου Σταύρούλα, Καρκαμπάση Παναγιώτα, Χατζηγεωργίου Γεώργιος, Κονιδής Δημήτριος, Καρκαμπάσης Ευάγγελος, Κουμουστιώτης Κυριάκος, Διαμαντάκος Πέτρος, Αποστολάκος Ηλίας, Ρηγάκος Κωνσταντίνος, Αποστολάκος Γεώργιος του Δημ., Παυλούνης Ηλίας, Χριστάκος Σταύρος, Αποστολάκος Ιωάννης, Σταθάκος Γιάννης, Στούμπος Χρήστος, Κακολιάς Παναγιώτης, Στούμπος Δημήτριος.

Τέλος, ευχαριστούμε το προσωπικό του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Σπάρτης και τις αγροτικές ιατρούς Εηροκαμπίου, για τη βοήθειά τους.

Για την Ομάδα Αιμοδοσίας
Γεώργιος Λάτσης, Ιερεύς
Δουκόγιαννης Αντώνιος

ΞΗΡΟΚΑΜΠΗ

ΓΑΜΟΙ

Παντρεύονται: δ. Κυκκοράς Παναγιώτης του 'Αγης τη Μανώλη Καραγιαναργυρίδη του Δημητρίου, η δ. Δέσποινα Λάπασαρη του Δημητρίου της Παναγιώτης Ταρεφαλλάκη του Γεωργίου.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν ων: Γεώργιος Φραγκής του Ιωάννη επών 64, Γεώργιος Στρατάκης του

Ta νέα μας

Νικολάου επών 78, Αρροδίτη Θεμαράς του Παναγή επών 77, Αλεξάνδρα Καπετανάκης του Καν/νου επών 84, Σταυρούλα Ρουσσάκη του Λεωνίδης επών 58.

ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ

ΓΑΜΟΙ

Παντρεύονται ων: δ. Παναγιώτης Δημητρής του Χαραδάμη του Ηλία Ναστάνη του Δημητρίου, η Λαζαρούσα Τσουρά της Παναγιώτης του Καν/νο Μπέρδη του Λεωνίδη.

ΔΑΦΝΗ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσε η Μαρία Βενετσανάκη χήρα Στέφανου επών 96.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Χριστίνα Αγγελοπόδης σύζυγος Θεοδοσίου Λαζαρίου απέκτησε αγόρι.

ΠΟΤΑΜΙΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν ων: Λουίζα Νικολάου του Νικολάου επών 85, Ιωάννης Πολυμενάκης του Παναγίτη επών 62.

Η ΠΡΩΤΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

Η φωτογραφία είναι του 1966 και εικονίζει τους ποδοσφαιριστές της πρώτης ομάδας του ιλιούλιανου. Διακρίνονται όρθιοι από αριστερά: Λεωνίδας Φεγγαράς, Νικόλαος Παρασκευόπουλος (στρατιώτης), Χαρδίας Θεοφιλόπουλος, Σταύρος Μιχαλάκης, Νίκος Λιακάκης, Χρήστος Φεγγαράς. Καθήμενοι: Χαρδίας Κυπραλός, Χαρδίας Χρυσούλης, Δημήτρης Σαλαμάς, Σπύρος Κυριακάκης και Παναγιώτης Μιχαλακάκης.